

ÅRSMELDING 2013

MUSEET SOM INSTITUSJON

Haugalandmuseene er konsolidert regionmuseum i Nord-Rogaland og skal skape en samlet museumsvirksomhet i regionen. Som regionmuseum har det faglig ansvar, og skal organisere fellestiltak med museene og kommunene. Haugalandmuseene har en desentralisert struktur, og satser bredt på bevaring og formidling av kunst- og kulturhistorie. Administrasjonen har kontor i Haugesund sentrum. Haugalandmuseene AS er organisert som et aksjeselskap. Selskapets høyeste organ er generalforsamlingen i Haugalandmuseene AS.

Styret

Styrets arbeid i 2013 var konsentrert om tilsyns- og oppfølgingsoppgaver som personalsaker, regnskap, budsjetter og andre rapporteringer. Styret har spesielt arbeidet med spørsmål i forbindelse med evaluering av selskapet. Det er gjennomført både en intern evaluering, og en ekstern evaluering gjennomført av Telemarkforskning. Rapporten er publisert på hjemmesiden.

 Telemarkforskning

Styret har videre arbeidet med spørsmål om nykonsolidering, og har lagt en tidsplan for 2014. Styret har satt ned en evalueringskomite med mandat fra styret for å følge opp prosessen.

Å gjete harer og bære staur
Organisering av Haugalandmuseene

GIL-MARIUS HYLAND
TFrapport nr. 315
2013

Resultat og utvikling

Haugalandmuseene har et årsresultat som viser et overskudd på kr. 378.167. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Etter tre år med underskudd er det lagt vekt på positivt resultat, og i henhold til årsplanen i selskapet mener styret at resultatet kan godtas.

Videre utvikling

I løpet av 2013 har flere av tilskuddsgiverne økt sine økonomiske tilskudd til Haugalandmuseene, og det kan opprettes stilling som antikvarisk håndverker. Det drives et bredt felles arbeid for å fremme de åtte museumsavdelingene i Haugalandmuseene.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2013 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen om fortsatt drift er tilstede.

Arbeidsmiljø

Samlet sykefravær har vært 111 dagsverk, hvilket utgjør 3,3 %. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2013. Styret mener at arbeidsmiljøet i selskapet er tilfredsstillende.

Ytre miljø

Selskapet forurenser ikke det ytre miljø.

Likestilling

I 2013 hadde selskapet 14 ansatte, 4 menn og 10 kvinner. Styret består av 4 menn og 3 kvinner. Styret finner likestillingen tilfredsstillende.

Ansatte

De ansatte har i meldingsåret vært:

Direktør	Mads Ramstad
Kontorleder	Astrid Holgersen
Sekretær (til 3/13)	Grete Røkenes Osmundsen
Kontormedarbeider (fra 4/13)	Tina Fykse
Konservator	Grethe Paulsen Vie
Formidlingsleder	Tove Selås
Formidler Karmsund (til 6/13)	Ingebjørg Stene Jacobsen
Formidler Karmsund (fra 9/13)	Linda Merete Høie
Formidler Nordvegen historiesenter	Cathrine Glette
Museumsleiar Vindafjordmuseet	Monica N. Haugan
Driftsleder	John Olav Lillesund
Fagarbeider	Brita Gudmestad
Fotoarbeider	Arne Mæland
Prosjektansatte:	
Riksmonumentet/samlingsarbeid	Camilla Haug
Sørhaugøy fyrstasjon	Mariusz Buryj

Sommerguide/ekstrahjelp:

Karmsund	Karen Hjelmervik Nerbø
Arquebus	Sven Tore Valand-Lie
Arquebus	Tove Valand-Lie
Arquebus	Gustav Frøyland
Arquebus	Terje Skogland
Arquebus	Audvin Haaland Frønsdal
Arquebus	Alf M. Haaland Frønsdal
Dokken	Camilla Louise Romseland Rokstad
Dokken	Sverre Ramstad
Dokken	Sven Selås Kallevik
Vindafjordmuseet	Lydia Haugan Helland

Kompetanse

De ansatte har økt sin museale kompetanse gjennom å arrangere, delta og bidratt på nettverksmøter, seminar og kurs i 2013. Av dette kan nevnes formidlingskonferanse på Valen i Sunnhordland, Nettverkssamling i mangfoldsnettverket og landsmøte i museumsforbundet i Tromsø, SPECTRUM-seminar i Oslo, dagsseminar om bygningsvern i museene i Oslo, kurs i fotojuss i Stavanger og kurs i samlingsforvaltning i Trondheim. Videre en rekke museumsmøter i Rogaland for å delta og bidra til fellestjenester i fylket.

Alle ansatte dro på studietur med tettpakket program til Amsterdam, mens håndverkerne reiste til Hardanger på byggeskikkseminar og formidlerne har deltatt på ulike formidlingsseminar lokalt og nasjonalt. Haugalandmuseene har arrangert småkurs for lærere. De ansatte har bidratt med foredrag i flere sammenhenger lokalt og sentralt, spesielt knyttet til Haugalandmuseenes prosjekter «Prioritering i samlingene» og «SIGNIFICANCE».

Haugalandmuseene arrangerte i oktober et nasjonalt seminar «Monument, minne, myte» som en del av det treårige prosjektet «Riksmonumentet mot 2014» støttet av Rogaland fylkeskommune. Forskere fra hele landet bidro i to dager med innlegg, og noen av innleggene blir publisert i årboka til Haugalandmuseene.

Rapporten fra prosjektet Prioritering av samlingene

MUSEET SOM SAMFUNNSMINNE

Museene har en viktig oppgave som samfunnsminne. Det vil si at vi skaper kunnskap gjennom innsamling, bevaring og forskning. Vi skal her gjøre rede for det arbeidet vi har gjort for vår felles hukommelse.

Samlingene – forvaltning av anlegg, gjenstander, foto og dokumentasjon.

Haugalandmuseene har åtte avdelinger, og til sammen 6 kulturhistoriske gjenstandssamlinger, 1 fotosamling og 1 kunsthistorisk samling. Det er i år utført katalogisering i fire samlinger, med til sammen 1055 kulturhistoriske objekter og 3786 foto.

På jakt etter landbruksredskaper i hele regionen

Prosjektet «Prioritering av samlingene», der vi har prøvd ut metoder for prioritering og gradering av gjenstandsgrupper ble avsluttet. Det resulterte i en gjennomgang av alle ploger i Haugalandmuseenes samlinger, samt landbruksgjenstander i samlingen på Tveit, Nedstrand. Traktorer, gjødselmaskiner, såmaskiner og slåmaskiner er noen av de 130 større landbruksmaskinene museet nå har god oversikt over. Av annet samlingsarbeid er 1055 kulturhistoriske objekter katalogisert i Primus. Fra fotosamlingen etter Haugesund rederiforening har fotoarkivar for regionmuseene i Rogaland, Madli Hjermandt katalogisert 446 fotografier og publisert 402 på Digitalt Museum. Fra Haugesund Dagblad har Arne Mæland digitalisert 3800 negativer og katalogisert 123 fotoserier. På Digitalt Museum ble 1160 nye poster med fotografier publisert, deriblant fotografier fra perioden 1940-1940, foto fra Haugesund Dagblad og skipsfoto fra Haugesund Rederiforening.

Haugalandmuseene fikk i oppdrag fra Norsk kulturråd å vurdere den britiske standarden *Spectrum*, som en av fire museer. Standarden inneholder 21 prosedyrer for samlingsforvaltning, og disse ble vurdert i forhold til de rutiner og prosedyrer vi har for bl. a. inntak, katalogisering, innlån, utlån, mm. i Haugalandmuseene.

Tonjer fyr med nye hovedkonstruksjoner, tett tak og istandsatte piper – alt til og med nymalt!

I 2013 fortsatte det omfattende restaureringsarbeidet på Sørhaugøy fyrstasjon, oftest kalt Tonjer. Taket på fyrboligen er lagt om, og et soverom i 2. etasje og alle etasjene i tårnet er ferdig restaurerte. Konstruksjoner er skiftet, og golv, vegger og tak/himling er ført opp igjen. Hele fyrstasjonen ble malt utvendig. Et omfattende dokumentasjonsarbeid er også lagt ned underveis i restaureringen.

Det ble utført reparasjoner både på Solhåla i Vedavågen og Derikhuset på Hillesland på Karmøy. Det mangeårige arbeidet med Tollbua på Nedstrand i Tysvær realiserte seg i 2013. Ordføreren i Tysvær satt spaden i jorda for vernebygget tegnet av arkitektkontoret Gram og Schjelderup i Stavanger. Gamle Stranda skule på Nedstrand i Tysvær har fått amfi, og lærerboligen har fått nye vinduer og kledning.

Ersland skule i Vindafjord er satt i stand til å ta imot nye elever og andre besøkende.

MUSEET SOM MØTEPLASS

Museene er også et møtested der vi kan formidle kunnskap og opplevelser. Haugalandmuseene har i 2013 arbeidet på flere måter for å være en arena for flere.

Møt museene!

Haugalandmuseene satset i 2013 på å følge opp arbeidet med en felles formidling i regionen. Et av fellestiltaka er museumsstafetten som etter hvert er godt etablert med ca 50 besøkende hver gang.

Det er økende aktivitet i de forskjellige avdelingene. Alle avdelingene har åpent for publikum, med faste åpningstider eller etter forespørsel. I tillegg til de faste utstillingene er det stor aktivitet med spesielle arrangement.

Arquebus har en populær Beredskapsdag, mens Vindafjordmuseet inviterer til Flaggermuskvelder. Karmsund folkemuseum har januar-foredrag, strikkekafe, Forskernatt, Barn er Bra, Kulturminnedag, Sildajazz og Kulturnatt og Haugesund Billedgalleri inviterer til Kunstsuppe, Kunstbaby og Bakufiku for å nevne noe.

Nytt av året – i anledning av stemmerettsjubileet – laget Haugalandmuseene en vandretutstilling om Pionerkvinner på Haugalandet. Den lett transportable utstillingen var på fire hjul rundt om på mange arrangementer i regionen – både inne og ute, og til og med på som fast innslag på et kjøpesenter i to sommer måneder! Utstillingen var så populær at Sveio også fikk låne pionerdamene på et arrangement om høsten.

Nedstrand bygdemuseum laget en ny utstilling på Stranda skule om stemmerett. Haugesund Billedgalleri hadde mange skiftende utstillinger gjennom året, med 100-års jubileet for Haugesund kunstforening som den største. På Vindafjordmuseet og Arquebus krigshistorisk museum ble det arbeidet kontinuerlig med oppgradering av de faste utstillingene.

Museumsstafetten besøker Arquebus med foredrag og omvisning

Den kulturelle skolesekken(DKS) er en god samarbeidspartner for Haugalandmuseene. Tysvær, Vindafjord, Karmøy og Haugesund kommune har i år tilbudt elevene sine både obligatorisk og på bestilling, formidling produsert av Haugalandmuseene: «De båtreisende», «Maktspillet», «Viking for en dag», «Møt museene», «Kunsten å fortelle», «Vårslepp», «2.verdenskrig», «Det er sant at..», «Pionerkvinnene». Formidlingen har funnet sted på de ulike avdelingene, eller på den enkelte skole. Gledelig er det også å melde at flere av de gamle skolestuene er tatt mer i bruk. Både Nessa, Hesthammer og Erslund skoler har hatt besøk av elever dette året. Hiltahuset på Røvær har tilbud til leirskoleelever gjennom Haugalandmuseene.

Nytt av året er cruisebåtturister til Haugalandet. Karmsund, Dokken, Haugesund Billedgalleri, Nordvegen og Arquebus museene har hatt tilbud til turistene. Flere av avdelingene tilbød pakkeløsning med transport, mens andre tok i mot tilfeldig besøkende. Bare i Haugesund sentrum kom det mer enn tusen slike cruiseturister innom.

Avslutning

Haugalandmuseene vil takke Kulturdepartementet, Kulturrådet, Stortingets grunnlovssekretariat, Riksantikvaren, Rogaland fylkeskommune, kommunene i regionen og andre samarbeidspartnere samt personalet for godt samarbeid i 2013.

Haugesund, februar 2013

Sven Olsen
Styrets leder

Mads Ramstad
Direktør

Svein Abrahamsen

Aase Simonsen

Tove Elise Frøland

Gunnar Stakkestad

Pål Rasmussen

Grethe Paulsen Vie